

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-SGO.0500.16.2026.AR
4374644.18217663.14700479
Warszawa, 30-06-2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr K10INT17031 posłanki Marty Stożek przekazuję odpowiedź w sprawie funkcjonowania instalacji gospodarowania odpadami w Sobuczynie oraz zgodności jej rozbudowy z zasadami krajowej gospodarki odpadami.

Ad. 1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska analizowało funkcjonowanie instalacji w Sobuczynie pod kątem zgodności z zasadą bliskości oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami? Jeżeli tak, proszę o przedstawienie wniosków tej analizy.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹ odpady powinny być przetwarzane z uwzględnieniem zasady bliskości. Przepis ten ma charakter ogólny, czyli odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Z kolei odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone. Należy jednocześnie pamiętać, że gospodarując odpadami powinno się uwzględniać hierarchię sposobów postępowania z odpadami. Dodatkowo ustawodawca wprowadził szczególne ograniczenia odnoszące się do odległości transportu (w obrębie województwa) **wyłącznie w odniesieniu do komunalnych osadów ściekowych oraz zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych**. W przypadkach pozostałych rodzajów odpadów ustawa nie przewiduje analogicznych ograniczeń związanych z koniecznością ich zagospodarowania na obszarze województwa. Podsumowując, pomimo obowiązywania ogólnej zasady bliskości, nie ma prawnych przeszkód do przekazywania odpadów do instalacji położonych w innym regionie ich wytworzenia. Kluczowe znaczenie ma rzeczywista dostępność i odległość instalacji, a nie granice administracyjne. Oznacza to, że odpady mogą być kierowane do instalacji w innym regionie, jeżeli jest to rozwiązanie racjonalne i zgodne z wymaganiami systemu gospodarki odpadami.

Ad. 2. Czy w ocenie Ministerstwa transportowanie do Sobuczyny odpadów lub pozostałości po przetwarzaniu odpadów z odległych miejscowości i regionów jest zgodne z założeniami krajowej polityki gospodarki odpadami? Jakie kryteria powinny rozstrzygać taką ocenę?

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (dalej: „KPGO”) jest dokumentem strategicznym określającym kierunki działań w gospodarce odpadami oraz określającym cele i środki

¹ Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.

służące ich osiągnięciu. KPGO nie reguluje jednak w sposób normatywny kwestii technicznych związanych z gospodarowaniem odpadami, w szczególności nie określa maksymalnych odległości pomiędzy miejscem ich wytworzenia a miejscem przetwarzania.

Samo kierowanie odpadów lub pozostałości po ich przetwarzaniu do instalacji zlokalizowanej poza miejscem ich wytworzenia nie przesądza o niezgodności z założeniami krajowej polityki gospodarki odpadami. Ocena zgodności działalności z obowiązującymi przepisami prawa następuje w szczególności na podstawie rodzaju odpadów, sposobu ich zagospodarowania oraz warunków określonych w posiadanych decyzjach administracyjnych dotyczących gospodarki odpadami. Niemniej jednak obowiązujące przepisy prawa nie wprowadzają ograniczeń w transporcie odpadów w odniesieniu do konkretnych odległości czy obszarów (z wyjątkiem komunalnych osadów ściekowych oraz zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych).

Ad. 4. Czy planowana rozbudowa instalacji o nowe kwatery składowania została przeanalizowana pod kątem zgodności z celami ograniczania składowania odpadów oraz zwiększania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu?

Ocena planowanej rozbudowy instalacji pod kątem jej zgodności z celami ograniczania składowania odpadów oraz zwiększenia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następuje na różnych poziomach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami. W szczególności cele dotyczące przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz ograniczania składowania odpadów realizowane są przez gminy w ramach obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² oraz uwzględniane są w dokumentach planistycznych dotyczących gospodarki odpadami, w tym wojewódzkich planach gospodarki odpadami (WPGO). Niezależnie od powyższego rozbudowa składowiska odpadów wymaga spełnienia wymagań określonych w przepisach prawa, w tym dotyczących lokalizacji składowisk odpadów, ochrony środowiska oraz gospodarowania odpadami. Kwestie te podlegają również analizie przez właściwe organy administracji na etapie wydawania decyzji administracyjnych w szczególności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji związanych z gospodarowaniem odpadami.

Podsumowując rozbudowa składowiska odpadów jest dopuszczalna pod warunkiem spełnienia szeregu wymogów wynikających zarówno z celów systemu gospodarki odpadami, jak i szczegółowych przepisów prawa. Kluczowe znaczenie ma w tym zakresie zgodność z dokumentami planistycznymi oraz spełnienie wymagań określonych w ustawie o odpadach i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów³, których niespełnienie wyklucza możliwość realizacji rozbudowy.

Ad. 5. Czy Ministerstwo posiada informacje, czy rozbudowa nie doprowadzi do dalszego zwiększenia napływu odpadów spoza Częstochowy i powiatu częstochowskiego? Jakie mechanizmy mogą temu zapobiec?

Ad. 6. Czy w dotychczasowych postępowaniach środowiskowych dotyczących instalacji w Sobuczynie oceniono skumulowane oddziaływanie wszystkich istniejących

² Dz.U. z 2025 r. poz. 733

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1902

i planowanych elementów instalacji, w tym ruchu ciężarowego, odorów, odcieków, wód powierzchniowych i podziemnych oraz wpływu na jakość życia mieszkańców?

Ocena oddziaływań środowiskowych stanowi element postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzonego przez właściwy organ administracji. W toku takiego postępowania organ (najczęściej wójt, burmistrz lub prezydent miasta) dokonuje analizy materiału dowodowego, w tym dokumentacji przedłożonej przez inwestora oraz ocenia przewidywane oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie ludzi. Z kolei decyzja administracyjna w zakresie gospodarki odpadami określa m.in. ilości i rodzaje odpadów, które mogą być przyjmowane do instalacji (nie przesądza o zasadności budowy instalacji, jej wielkości czy lokalizacji, a jedynie ustala warunki jej eksploatacji).

Z tego względu odpowiedź na takie pytania możliwa jest do pozyskania od terenowych organów administracji.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że w odniesieniu do przedmiotowej instalacji rozpatrywana była kwestia nałożenia obowiązku sporządzenia przeglądu ekologicznego. Gmina Poczesna skierowała do Marszałka Województwa wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej prowadzącego instalację – spółkę Sobreko sp. z o.o. z siedzibą w Sobuczynie, do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego. Marszałek postanowieniem odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wniosku Gminy Poczesna. Na ww. postanowienie Gmina wniosła zażalenie zaskarżając postanowienie i wnosząc o jego uchylenie – wniosek został skierowany do Ministra Klimatu i Środowiska (MKiŚ) jako organu właściwego do rozpatrzenia zażalenia gminy. W wyniku przeprowadzonego postępowania odwoławczego MKiŚ, działając na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 141 § 1, art. 144 oraz art. 61a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴, uchylił zaskarżone postanowienie Marszałka Województwa Śląskiego i orzekł o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wniosku gminy o nałożenie obowiązku sporządzenia przeglądu ekologicznego. Rozstrzygnięcie to wynikało z kwestii formalno-prawnych związanych z dopuszczalnością wszczęcia postępowania. Tym samym rozstrzygnięcie nie stanowiło oceny oddziaływania instalacji na środowisko, tj. nie było rozpatrywane merytorycznie.

Ad. 7. Czy Ministerstwo ocenia obecny system monitoringu środowiskowego jako wystarczający wobec skali działalności w Sobuczynie, czasu eksploatacji instalacji oraz sygnałów dotyczących jakości wód i odcieków?

Zgodnie z informacjami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska obecny system monitoringu w zakresie wpływu składowiska odpadów w Sobuczynie na stan środowiska w jego rejonie nie wykazuje przekroczeń dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do wód rzeki Sobuczynki. Jednakże brak rozwiązań w zakresie pełnej hermetyzacji urządzeń instalacji kompostowni odpadów, w tym placu składowego na komposty po fermentacji, jest głównym powodem uciążliwości zapachowych występujących w rejonie składowiska odpadów. Powyższe przekłada się na stale rosnącą ilość zgłoszeń interwencyjnych okolicznych mieszkańców kierowanych do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Zgłoszenia te w latach 2021-2025 dotyczyły uciążliwości odorowej oraz dodatkowo w jednym zgłoszeniu poruszono kwestie związane z emisją

⁴ (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691),

hałasu do środowiska oraz w 2 zgłoszeniach podano uciążliwości związane z zanieczyszczeniem powietrza w tym prawdopodobnie bakteriologicznego.

Z posiadanych informacji wynika, że spółka CzPK planuje szereg inwestycji mających na celu modernizację i usprawnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Kluczowe potrzeby inwestycyjne obejmują, m.in. modernizację kompostowni – hermetyzacja procesu dla odpadów zielonych i kuchennych. Przebudowa istniejących napowietrzanych szarż kompostowych na zamknięte bioreaktory, co pozwoli na lepszą kontrolę procesu kompostowania, redukcję emisji odorów oraz zwiększenie efektywności przetwarzania oraz modernizacja placu kompostowego dla odpadów zielonych - zakup nowego sprzętu do przetwarzania odpadów zielonych.

Ad. 8 Czy Ministerstwo planuje albo rozważa wprowadzenie dodatkowych mechanizmów monitorowania dla instalacji o podobnej skali oddziaływania, w szczególności obowiązku częstszych badań, publikowania danych w formie łatwej do porównania oraz niezależnej weryfikacji wyników?

Szczegółowe wymagania dotyczące monitoringu składowisk odpadów określają przepisy ustawy o odpadach oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w szczególności rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów, a także warunki zawarte w decyzjach administracyjnych regulujących funkcjonowanie danej instalacji. Weryfikacja przestrzegania tych wymagań, w tym ocena wyników prowadzonego monitoringu środowiskowego, należy do kompetencji właściwych organów administracji oraz organów kontrolnych, w szczególności organów Inspekcji Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujące przepisy przewidują instrumenty pozwalające na ocenę wpływu instalacji na środowisko oraz podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia naruszeń.

W przypadku instalacji komunalnych zapewniających mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku (instalacje MBP) szczegółowe wymagania dla tego procesu i instalacji MBP zostały określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych⁵. Rozporządzenie określa wymagania dla prowadzenia procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, instalacji, w której jest prowadzony ww. proces, jak i odpadów powstających w wyniku tego procesu,

Dodatkowo w odniesieniu do instalacji, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia zintegrowanego, do prowadzenia procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, stosuje się konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w zakresie mechanicznego lub biologicznego przetwarzania odpadów, określone w decyzji wykonawczej komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące

⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 666

najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁶.

Warto dodać, że w pozwoleniach zintegrowanych określone są m.in. dopuszczalne wielkości emisji, wymogi zapewniające ochronę środowiska np. wymogi dotyczące mechanizmów monitorowania emisji, wymogi dotyczące regularnego utrzymywania i nadzorowania podjętych środków zapobiegania emisjom.

Tym samym MKiŚ nie rozważa wprowadzenia dodatkowych mechanizmów monitorowania dla instalacji.

Ad. 9. Czy Ministerstwo zamierza zwrócić się do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska lub właściwego WIOŚ o kontrolę albo analizę funkcjonowania instalacji w Sobuczynie w świetle przedstawionych danych?

Z informacji przekazanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wynika, że od 28 maja br. jest prowadzona przez Śląskiego WIOŚ kontrola na terenie instalacji Sobreko Sp. z o.o. Kontrola jest w toku.

Ad. 3. Czy Ministerstwo dysponuje danymi pozwalającymi ocenić, czy instalacja w Sobuczynie pełni funkcję ponadlokalnego albo ponadregionalnego centrum przetwarzania lub składowania odpadów? Jeżeli nie, czy resort zamierza takie dane pozyskać?

Ad. 10. Czy resort analizował problem sprawiedliwości środowiskowej w gospodarce odpadami, tj. sytuację, w których koszty zapachowe, transportowe i środowiskowe koncentrują się w jednej społeczności lokalnej, podczas gdy korzyści systemowe i ekonomiczne są rozproszone?

Ad. 11. Czy Ministerstwo planuje wzmocnienie obowiązków raportowania rzeczywistego pochodzenia geograficznego odpadów kierowanych do instalacji, tak aby mieszkańcy i organy publiczne mogli oceniać, czy dana instalacja pełni funkcję lokalną, regionalną czy ponadregionalną?

Ad. 12. Czy w ocenie Ministerstwa obecne przepisy wystarczająco chronią społeczności lokalne przed koncentracją uciążliwości odorowych, pyłowych, transportowych i środowiskowych związanych z instalacjami odpadowymi? Czy resort przewiduje w tym zakresie zmiany legislacyjne, w tym prace nad ustawą odorową lub standardami oceny zapachów?

Odpowiadając na pytania 3, 10, 11 i 12 należy wskazać, że obowiązujące przepisy prawa nie przewidują klasyfikacji instalacji gospodarowania odpadami jako instalacji lokalnych, ponadlokalnych czy ponadregionalnych. Tym samym nie funkcjonuje system regionalizacji gospodarki komunalnymi. Kwestie związane z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury do gospodarowania odpadami oraz planowaniem jej rozwoju analizowane są w ramach KPGO oraz WPGO.

Należy podkreślić, że MKiŚ dostrzega potrzebę zachowania równowagi pomiędzy realizacją celów gospodarki odpadami, a koniecznością ograniczania uciążliwości związanych z funkcjonowaniem instalacji gospodarowania odpadami dla mieszkańców terenów sąsiednich. Osiągnięciu tego celu służą obowiązujące, wspomniane wyżej instrumenty prawne, w tym procedury dotyczące oceny oddziaływania na środowisko,

⁶ Dz. Urz. UE L 208 z 17.08.2018, str. 38, z późn. zm.

decyzje administracyjne (określające warunki prowadzenia działalności), obowiązki monitoringowe, oraz działania kontrolne prowadzone przez właściwe organy.

Aktualnie w MKiŚ trwają prace nad projektem ustawy, który ma uregulować kwestie uciążliwości zapachowej. Projekt ten będzie obejmować m.in. uciążliwość zapachową powstającą podczas emisji z instalacji przemysłowych. W trakcie prac resort weźmie pod uwagę obecny stan wiedzy, możliwości administracyjne i laboratoryjne, potrzeby społeczne oraz bezpieczeństwo zdrowotne obywateli.

W ramach prac nad ustawą zlecono wykonanie ekspertyzy pt. "Analiza i określenie poziomów emisji stężenia zapachowego dla wybranych gałęzi przemysłu i przedsiębiorstw, mogących powodować uciążliwości zapachowe". Praca nad ekspertyzą odbywa się ze wsparciem jednostek naukowych oraz organów administracji rządowej m.in: Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Ekspertyza oraz wcześniej zlecone przez MKiŚ materiały, posłużą do wypracowania projektu ustawy.

Kwestia uciążliwości zapachowej ma duży wpływ na życie obywateli, dlatego MKiŚ planuje zaangażować przedstawicieli samorządów, naukowców i przedstawicieli organizacji pozarządowych w ramach procesu legislacyjnego.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM